

madde sayısının az olması ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Ayrıca Cronbach alfa katsayısının taudenkliği varsayımının yerine getirilmemesi durumlarında da düşük olacağı bilinmektedir. Bu çalışmadaki faktör yükleri incelendiğinde düşük alfa değerinin bir nedeninin de bu olabileceği söylenebilir (Hoekstra ve ark., 2018, Tavakol ve Dennick, 2011). Öte yandan Cronbach alpha değerinin özellikle çok boyutlu yapılarda faktörler için ayrı ayrı hesaplanmasının ölçek güvenilirliğinin iyi bir göstergesi olmadığı tartışılmaktadır (Sijtsma, 2009). Bu nedenle önceki çalışmalarda olduğu gibi Cronbach alfa değerindeki düşüklük tek güvenilirlik göstergesi olarak düşünülmemiştir. Bu sonuçlara göre ölçeğin güvenilirliği kısmi olarak sağlanmış olup iç tutarlılığı düşük, ancak test-tekrar test ve kodlayıcılar arası güvenilirlik kabul edilebilir düzeylerde bulunmuştur.

Bu çalışmanın yürütüldüğü örneklem çerçevesinde sınırlılıklar taşımaktadır. Örneklem özellikleri nedeniyle bazı maddelerin frekans dağılımı yetersiz kalmış ve bu maddelerin faktör analizindeki yükü yordanamamıştır. Ölçeğin nicel ve nitel olarak farklılaşmış örneklerde kullanılmasıyla, geçerlilik ve güvenilirlik konusunda daha güçlü ve genellenebilir bulgulara ulaşması beklenmektedir. Ayrıca veri toplama sürecinde, laboratuvar ortamı dışında, doğal psikoterapi süreçlerine ilişkin bilgilere ulaşılmıştır. Bu nedenle, laboratuvar ortamının kontrol edilebilirlik avantajı mevcut çalışmada sınırlı düzeyde kalmaktadır. Psikoterapide sık olarak karşılaşılan psikolojik sorunları taramak için diğer ölçeklerle karşılaştırıldığında terapistler için HoNOSCA-TR pratik ve hızlı bir yöntem sunmaktadır. Bu ölçek, terapistler tarafından çocuk ve ergenlerin psikiyatrik sorunlarını taramada ya da araştırmacılar tarafından uygulanan tedavinin sonuçlarının değerlendirilmesinde kullanılabilir. İzleyen dönemde, başka klinik örnekler üzerinde yürütülecek araştırmalar ile ölçeğin klinik kullanımına ilişkin verilere gereksinim duyulmaktadır.

Etik İlgelere Uygunluk Beyanı Bu çalışma, İstanbul Bilgi Üniversitesi Etik Komitesi (3 Şubat 2015; 2015-40024-11) tarafından, etik ilke ve kurallara uygun olduğu yönünde onaylanmıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı Bu makalenin tüm yazarları, makaleye ilişkin herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan ederler.

KAYNAKLAR

Achenbach, T. M. (1991). Manual for the Child Behavior Checklist/4-18 and 1991 profile. *University of Vermont, Department of Psychiatry*.

- Achenbach, T. M. ve Rescorla, L. A. (2000). Mental health practitioners' guide for the Achenbach System of Empirically Based Assessment (ASEBA). *Burlington: University of Vermont, Department of Psychiatry*.
- Amerikan Psikiyatri Birliği (2014). *Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal El Kitabı, Beşinci Baskı (DSM-5), Tanı Ölçütleri Başvuru El Kitabı'ndan* (çev. Köroğlu E), Ankara: Hekimler Yayın Birliği.
- Bilenberg, N. (2003). Health of the nation outcome scales for children and adolescents (HoNOSCA). *European Child & Adolescent Psychiatry, 12(6)*, 298-302.
- Brann, P. Ve Coleman, G. (2010). On the meaning of change in a clinician's routine measure of outcome: HoNOSCA. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry, 44(12)*, 1097-1104.
- Brann, P., Coleman, G. ve Luk, E. (2001). Routine outcome measurement in a child and adolescent mental health service: an evaluation of HoNOSCA. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry, 35(3)*, 370-376.
- Demirgören, B.S., Şen, B., Şimşek, O. ve Güvenir, T. (2018). Çocuk ve ergen psikiyatri yataklı servisinde yeme bozukluğu nedeniyle tedavi gören olgularda iyileşme düzeyi. 28. Ulusal Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kongresi, İstanbul.
- Dursun, O.B. (2009). Gelişim ve Ruhsal Sağlık Değerlendirmesi Türkçe'ye uyarlama ve geçerlik çalışması (Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi).
- Erol, N., Arslan, L. B. ve Akçakın, M. (1995). The adaptation and standardisation of the Child Behavior Checklist among 6-18-year-old Turkish children. J. A. Sergeant (Ed.) içinde. *Eunethydis; European approaches to hyperkinetic disorder* (pp. 97-113). Zurich, Switzerland: Fotorotar.
- Erol, N. ve Şimşek, Z. T. (2000). 13 Mental Health of Turkish Children: Behavioral and Emotional Problems Reported By Parents, Teachers, and Adolescents. In *International perspectives on child and adolescent mental health* (Vol. 1, pp. 223-247). Elsevier.
- Field, A. (2000). *Discovering statistics using SPSS:(and sex, drugs and rock'n'roll)* (Vol. 497). Sage.
- Garralda, M. E., Yates, P. ve Higginson, I. (2000). Child and adolescent mental health service use: HoNOSCA as an outcome measure. *The British Journal of Psychiatry, 177(1)*, 52-58.
- Goodman, R., Ford, T., Richards, H., Gatward, R. ve Meltzer, H. (2000). The development and well-being assessment: Description and initial validation of an integrated assessment of child and adolescent psychopathology. *Journal of child psychology and psychiatry, 41(5)*, 645-655.
- Gowers, S. G., Harrington, R. C., Whitton, A., Lelliott, P., Beevor, A., Wing, J. ve Jezzard, R. (1999). Brief scale for measuring the outcomes of emotional and behavioural disorders in children: Health of the Nation Outcome Scales for Children and Adolescents (HoNOSCA). *The British Journal of Psychiatry, 174(5)*, 413-

- 416.
- Gowers, S., Bailey-Rogers, S. J., Shore, A. ve Levine, W. (2000). The health of the nation outcome scales for child & adolescent mental health (HoNOSCA). *Child Psychology and Psychiatry Review*, 5(2), 50-56.
- Gökler, B., Ünal, F., Pehlivan Türk, B., Kültür, E. Ç., Akdemir, D. ve Taner, Y. (2004). Okul Çağı Çocukları İçin Duygulanım Bozuklukları ve Şizofreni Görüşme Çizelgesi-Şimdi ve Yaşam Boyu Şekli-Türkçe Uyarlamasının Geçerlik ve Güvenirliği. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi* 11(3), 109-116.
- Güney, S.A., Emiroğlu, N.I., Ermiş, Ç., Buran, B.S., Baykara, B., Ciray, R.O. ve Pekcanlar Akay, A. (2017). Metabolic and safety results of second-generation antipsychotics in a follow-up and hospitalized group of children and adolescents. 27. Çocuk Ergen Psikiyatri Kongresi, İzmir.
- Harnett, P. H., Loxton, N. J., Sadler, T., Hides, L. ve Baldwin, A. (2005). The Health of the Nation Outcome Scales for Children and Adolescents in an adolescent in-patient sample. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 39(3), 129-135.
- Hoekstra, R., Vugteveen, J., Warrens, M. J. ve Kruyen, P. M. (2019). An empirical analysis of alleged misunderstandings of coefficient alpha. *International Journal of Social Research Methodology*, 22(4), 351-364.
- Hooper, D., Coughlan, J. ve Mullen, M. (2008). Structural equation modelling: Guidelines for determining model fit. *Articles*, 2.
- İşcanlı, L., Güvenir, T. ve Varol Taş, F. (2010). Çocuk ve ergen ruh sağlığı alanında bir klinik gidiş değerlendirme ölçeğinin Türkçe formunun (HoNOSCA-TR) geçerlik ve güvenilirlik çalışması. 20. Ulusal Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kongresi, Bodrum.
- Kaufman, J., Birmaher, B., Brent, D., Rao, U. M. A., Flynn, C., Moreci, P., ... ve Ryan, N. (1997). Schedule for affective disorders and schizophrenia for school-age children-present and lifetime version (K-SADS-PL): initial reliability and validity data. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 36(7), 980-988.
- Kline, R. B. (2005). *Methodology in the social sciences*.
- Manderson, J. ve McCune, N. (2003). The use of HoNOSCA in a child and adolescent mental health service. *Irish journal of psychological medicine*, 20(2), 52-55.
- Pirkis, J. E., Burgess, P. M., Kirk, P. K., Dodson, S., Coombs, T. J. ve Williamson, M. K. (2005). A review of the psychometric properties of the Health of the Nation Outcome Scales (HoNOS) family of measures. *Health and quality of life outcomes*, 3(1), 76.
- Rey, J. M., Starling, J., Wever, C., Dossetor, D. R. ve Plapp, J. M. (1995). Inter-rater reliability of global assessment of functioning in a clinical setting. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 36(5), 787-792.
- Shaffer, D., Gould, M. S., Brasic, J., Ambrosini, P., Fisher, P., Bird, H. ve Aluwahlia, S. (1983). A children's global assessment scale (CGAS) Archives of General Psychiatry. 40: 1228-1231.
- Sijtsma, K. (2009). On the use, the misuse, and the very limited usefulness of Cronbach's alpha. *Psychometrika*, 74(1), 107.
- Tavakol, M. ve Dennick, R. (2011). Making sense of Cronbach's alpha. *International journal of Medical Education*, 2, 53-55.
- Tiffin, P. A. ve Rolling, K. (2012). Structure of the Health of the Nation Outcome Scales for Children and Adolescents: an ordinal factor analysis of clinician ratings of a sample of young people referred to community mental health services. *Psychiatry research*, 197(1-2), 154-162.
- Wing, J. K., Curtis, R. ve Beevor, A. (1996). Health of the nation outcome scales. *London: Royal College of Psychiatrists*.
- Yates, P., Garralda, M. E. ve Higginson, I. (1999). Paddington Complexity Scale and Health of the Nation Outcome Scales for children and adolescents. *The British Journal of Psychiatry*, 174(5), 417-423.